

Organisatie brengt vraag- en steungezinnen bij elkaar

Buurtgezinnen: 'Opvoeden doen we samen'

Annemiek van Vliet en Jaro hebben drie kinderen. De jongsten zijn een tweeling, Giulia en Lucio van 8 jaar. Lucio heeft Downsyndroom. Brigitte en Rik Stevens hebben twee kinderen, Guusje van 14 jaar en Siem van 10 jaar. Via Buurtgezinnen zijn ze op elkaars pad gekomen. Regina sprak beide moeders. *Tekst: Regina Lamberts. Foto's: Families Stevens en Van Vliet.*

Annemiek en haar gezin wonen in Haarlem. Annemiek is gedragsdeskundige bij een zorginstelling voor mensen met een verstandelijke beperking. Brigitte en haar gezin wonen in Zandvoort, Brigitte is bloemiste en haar man Rik schoolt zich om tot leerkracht basisonderwijs.

Drukke start

Annemiek: 'Lucio en Giulia zijn in februari 8 jaar geworden. Lucio gaat naar regulier onderwijs, hij zit in groep 3 en gaat over naar groep 4, met de nodige begeleiding. Zijn zus gaat naar groep 5. Toen de tweeling geboren werd, was onze oudste zoon nog geen 2 jaar. En dan een tweeling erbij, dat was heftig. We wisten vooraf niet dat Lucio Downsyndroom had, er was wel een vermoeden

doordat de combinatie-test een verhoogd risico aangaf. Ik heb het eerlijk vanaf dag één nooit erg gevonden. Ik had er vertrouwen in. Lucio is hartstikke gezond, niet vaak verkouden, hij is eigenlijk minder vaak ziek dan zijn broer en zus.'

Ondernemend

Annemiek: 'Lucio is een schatje en veel dingen gaan goed. Maar hij heeft Downsyndroom en is in zijn ontwikkeling nog lang geen 8 jaar. Hij is koppig en het is toch wel intensief. We hebben geen netwerk van opa's en oma's of familie die op kunnen passen. Lucio moet 100% in de gaten gehouden worden. We kunnen nooit samen iets ondernemen. Een van ons moet thuisblijven. Je kunt niet naar de wc of de was boven ophangen.

Laatst was hij over twee schuttingen geklommen en zat hij bij burens die niet thuis waren. Het gaat beter, maar hij is niet helemaal te vertrouwen. Dat is wat het intensief maakt. De oudste kan even thuisblijven als ik boodschappen ga doen, maar Lucio moet mee. En bedenk dan weer van alles.'

Annemiek en haar man denken van nature dat ze alles zelf wel moeten kunnen. En Lucio is niet zo erg. En het gaat allemaal best. Maar toch beseften ze dat een beetje hulp wel handig zou zijn. Wat Annemiek erg geholpen heeft, was de gedachte dat het initiatief 'Buurtgezinnen' werkt met gezinnen die zichzelf hebben opgegeven. Je vraagt geen gunst, maar mensen bieden zich vrijwillig aan. Annemiek: 'Een gezin dat het heel leuk vindt om hem af en toe te hebben. Zodat wij wat rustiger kunnen ademhalen.'

Buurtgezinnen

Via Buurtgezinnen werden de gezinnen van Annemiek en Brigitte aan elkaar gekoppeld. Annemiek: 'In eerste instantie heb ik drie keer 'nee' gezegd. Want Esther van Buurtgezinnen had verteld dat Brigitte en haar gezin op de eerste etage wonen, met een dakterras. Dan houdt het op, want dan ligt Lucio zo beneden. Maar Esther heeft volgehouden, het zou een goede match zijn.'

Brigitte: 'Wij zagen informatie over Buurtgezinnen in de groepsapp van de basisschool. We dachten meteen, dat willen wij. Ik wilde altijd al iets voor mensen met een beperking doen. Ik wilde geen pleeggezin worden, want telkens afscheid moeten nemen van een kind, zag ik niet zitten. We hebben ons aangemeld bij Buurtgezinnen. Het was een goed moment om iets voor een ander te gaan doen. Alles gaat goed bij ons, de kinderen hebben geen speciale zorg nodig.'

In 2020 werd het eerste contact gelegd. De eerste ontmoeting was op het strand. Brigitte: 'Ik vond het zo leuk. Ik vroeg aan Jaro, Annemieks man, wat hij ervan vond. Hij vertelde dat hij niet begreep waarom onbekenden zoiets voor hen zouden willen doen.'

Ik Siem en Guusje?

Annemiek: 'Wij wilden een adres waar Lucio af en toe een dagje naartoe kon, of af en toe kon logeren, vooral in het weekend. Dat zou helpend zijn voor ons allemaal; Lucio wordt goed verzorgd en wij hebben wat vrijheid.'

Brigitte: 'Voor ons gevoel vond Lucio het snel leuk, maar je zag wel dat hij moest wennen. Een ander huis en een andere omgeving. Maar hij staat open voor leuke dingen. En hij pakt zijn momentjes om eigen dingen te doen. Hij is heel blij om ons te zien. We hebben echt iets opgebouwd.'

Annemiek: 'Inmiddels vraagt hij zelf 'Ik Siem en Guusje?': dat zijn de kinderen van Brigitte. Vooral als hij een paar weken niet is geweest of als zijn zusje bij een vriendin gaat spelen. Als er

langer tussen zit, gaat hij het vaker vragen. En als ik dan zeg 'We gaan naar Brigitte, Rik, Siem en Guusje' dan is hij blij. Het is een mannetje dat vaste patronen ontwikkelt. Dus hij weet meteen wat hij dan gaat doen.' Brigitte: 'Wij zetten zijn koffertje met autootjes op een vaste plek als hij binnenkomt. We hebben onze ritueeljes gecreëerd. Dat werkt het best voor hem.'

Afstemming

Lucio gaat eens in de drie à vier weken naar het gezin van Brigitte. Er zijn geen vaste dagen. Alles gaat in goed overleg. Brigitte: 'Soms komt er ook wat tussen, zoals Siem die een voetbaltoernooi heeft. Dan wil ik er voor Siem zijn. En daar kan Lucio niet bij. Want dan ben je achter hem aan het aanrennen. Maar je bent er wel mee bezig, want je wil de ouders ontlasten.'

Wat levert het op?

Annemiek: 'In ieder geval dat we af en toe even wat rust hebben, ook voor zijn broer en zus. En dat je daarin ontlast wordt. Broer en zus zeggen soms 'Leuker rustig zonder Lucio'. Dat vind ik wel lastig om te horen. Maar als hij er is, is Lucio ook wel echt aanwezig. Ze zijn veel met Lucio, dus het is ook wel prettig voor hen als hij even weg is.'

Brigitte: 'De liefde die je terug krijgt. Ook word ik heel blij van de interactie van mijn kinderen met Lucio. Mijn kinderen leren er ook veel van. De oudste leert op een goede manier grenzen aangeven. Ik vind het belangrijk dat ze zien dat het niet vanzelfsprekend is wat ze zelf hebben. Als Lucio er is, staat hij die dag op nummer één. Onze kinderen leren daar ook weer mee omgaan. En als ze het even zat zijn, gaan ze gewoon naar hun eigen kamer. Net als binnen een gewoon gezin. De kinderen hoeven ook niet de hele dag met Lucio te spelen.'

'En we zien hen anders reageren op andere mensen met Downsyndroom. Als kinderen op school wat naars zeggen over Downsyndroom, gaat Guusje er fel tegenin. Dat is mooi. Op die jonge leeftijd hebben ze dit al meegekregen. En het is ook fijn om dit samen met mijn man te doen. Soms is er ook wel een pittig moment. Dat je dat dan samen oplost, is mooi. Als Lucio weg is, gaan we altijd een moment bij elkaar zitten. En bespreken we hoe het is gegaan: 'Vond je iets vervelend, was iets spannend?'. Dat werkt heel goed.'

Vriendjes voor Lucio

Annemiek: 'Het heeft ook iets voor Lucio gebracht. Hij volgt regulier onderwijs, dat gaat heel goed. Maar echt vriendjes heeft hij gewoon niet. En nu hij ouder wordt, ziet hij ook wel dat zijn broer en zus die wel hebben. Maar nu heeft hij Siem en Guusje. En zijn broer en zus zijn daar ook jaloers op. Die speciale aandacht is echt alleen voor Lucio. Voor de rest heeft hij dat natuurlijk niet.'

'Hij heeft een keer bij een vriendje gespeeld en dat was superleuk. Maar andere ouders durven het

niet en ik vraag het nog niet actief. Zijn vriendje gaf een kinderfeestje en hij werd niet uitgenodigd. Zijn moeder durfde het niet aan. Ik heb nog aangeboden om erbij te blijven. Maar helaas. Dat raakt me dan wel. Maar ik ga mensen niet dwingen. Dan is het heel fijn dat hij dit gezin en Siem en Guusje heeft. En Lucio heeft ook contact met Mees, een jongen die in groep 8 zat toen hij in groep 1 zat. En daar gaat hij ook af en toe spelen. Daar is hij helemaal dol op!

Activiteiten

Brigitte: 'De eerste keren was het vooral aftasten en wennen. En toen we hem beter leerden kennen, durfden we ook uitjes aan. Eerst de speeltuin om de hoek, daarna de kinderboerderij met speeltuin. En we zijn naar het strand geweest. Maar je moet heel erg opletten, net wat Annemiek zegt. Hij ziet iets en hij rent erachteraan. We spreken van tevoren af wie hem tegenhoudt. Of hij moet een handje geven. Maar dat wil hij ook niet altijd, en terecht. Iemand die de hele tijd je hand vasthoudt, dat is een beklemmend gevoel. Maar het gaat best goed. We leren een hoop. Soms is hij zo onvoorspelbaar, dan doet hij toch z'n ding.'

Annemiek: 'Of hij klimt toch over een hek heen. Hij heeft zijn impulsen niet onder controle. Het gaat al wel beter. In het bos kon hij zo verdwijnen. Maar nu merk ik dat hij echt een plan heeft, naar de speeltuin of de winkel. Maar die schutting snap ik niet. Hoewel, hij is een keer eerder over de schutting geklommen. Daar was een hondje en de buurman deed hartstikke leuk. Dat was een grote beloning!'

Brigitte gebruikt nu af en toe een buggy, dat geeft haar en Lucio rust. Ze kan dan met hem naar het dorp gaan zonder dat hij overal heen vliegt. Hoewel de tip van de buggy van Annemiek kwam, heeft Annemiek zelf de buggy weggedaan. Lucio kan immers zelf hartstikke goed lopen. Maar even rust door hem zittend te vervoeren is ook wel fijn. ■

Buurtgezinnen

De organisatie 'Buurtgezinnen' is in 2015 opgericht door Leontine Bibo: 'Veel gezinnen zijn een keer overbelast. Iemand in gezin of familie wordt ernstig ziek, er is een zorgintensief kind, er is sprake van een traumatisch verleden. Er zijn momenten dat je het als ouders gewoon niet alleen redt. Vroeger woonde familie dichterbij, waren burens meer betrokken bij elkaar. Dat is nu veel minder. Daarom heb ik Buurtgezinnen opgezet, als alternatief. We zijn er voor gezinnen met kinderen tussen de 0 en 23 jaar die wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken.'

Buurtgezinnen is nu actief in 99 gemeenten. De gemeenten financieren de coördinatoren. Voor de gezinnen die ondersteuning vragen, is de hulp gratis en er is geen indicatie nodig. Buurtgezinnen koppelt steungezinnen en vraaggezinnen aan elkaar. De gezinnen maken kennis met elkaar en als er een klik is, maken ze afspraken voor twee maanden. Daarna kijken ze of het voortgezet wordt. Buurtgezinnen is twee jaar betrokken. Daarna gaan de gezinnen zonder onze bemoeienis samen verder, als ze dat willen.

Buurtgezinnen wil nadrukkelijk bemiddelen tussen gezinnen die langere tijd bij elkaar betrokken willen zijn. Het is geen anoniem logeeraadres of een dagopvang. Het is een informele samenwerking tussen twee gezinnen. Geïnteresseerd? Kijk op de website of Buurtgezinnen ook in jouw gemeente actief is. Als je gemeente er niet bij staat, neem dan contact op met je gemeente en wijs hen op www.buurtgezinnen.nl. Wie weet kan Buurtgezinnen er starten.